

Quicksan ecologie
Schakelstation
Groeneweg Gorssel

18 augustus 2015

Z o o n e c o l o g i e

Colofon

Titel	Quickscan ecologie Schakelstation Groeneweg Gorssel
Opdrachtgever	mRO
Uitvoerder	ZOON ECOLOGIE
Auteur	C.P.M. Zoon
Datum	18 augustus 2015

Zoon ecologie

Balkerweg 60, 7738 PB, Witharen

tel: 0523-676.470, 06-22682040

e-mail: info@zoon-ecologie.nl

Onderdeel van Ecologen Collectief Oost Nederland (ECO).

Ervaring sinds 1980 met veldonderzoek naar flora en vegetatie in Nederland en met faunaonderzoek in Europa.

Vanaf 1986 is gewerkt aan vorming van natuurbeleid van overheden en effectbeoordeling van ruimtelijke plannen in Nederland.

Vanaf 1990 ervaring met mitigeren van autowegen, terreinbeheer en natuurontwikkeling. Sinds 2010 natuurbegrazing met een eigen schaapskudde.

Inhoud

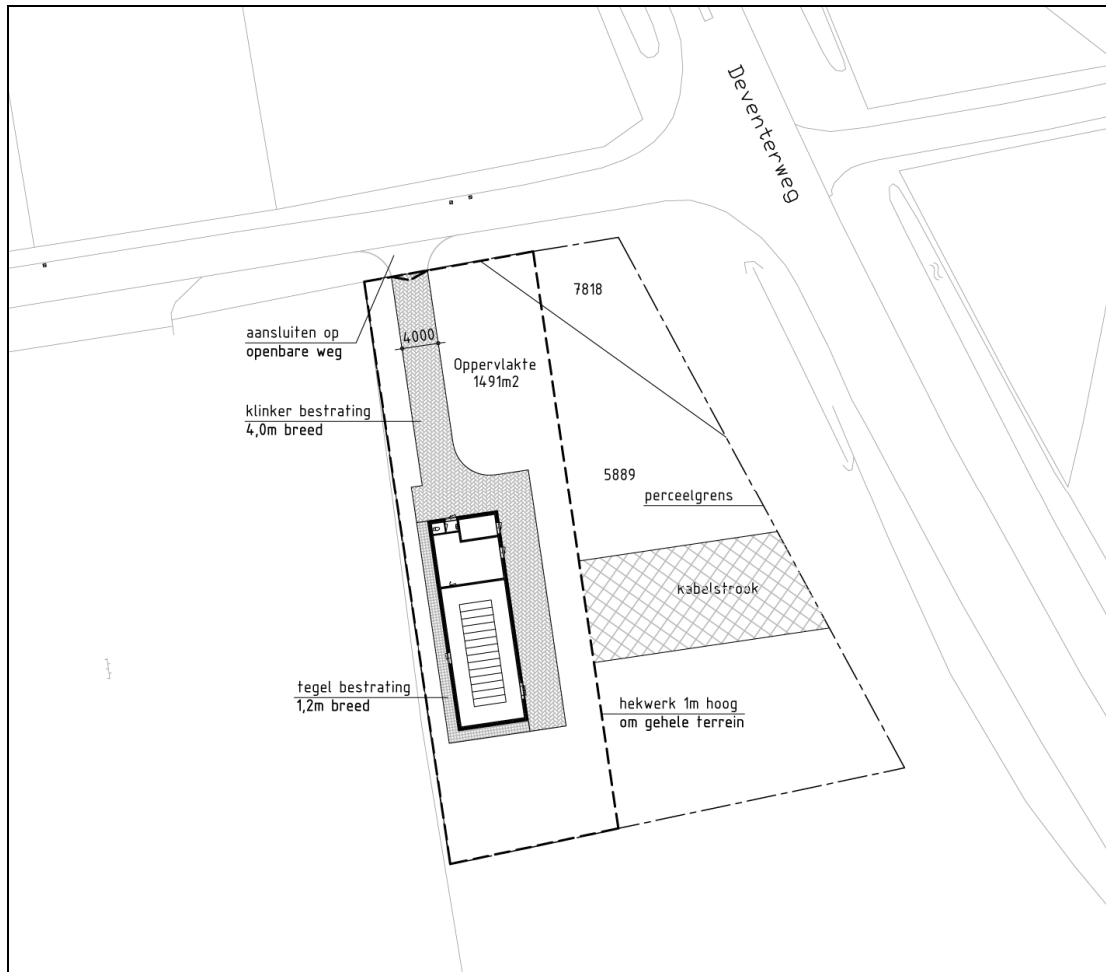
Inleiding	3
Ligging van het terrein	
Het plan	
Status van het terrein in het natuurbeleid	
Wettelijke grond voor een natuurtoets	5
Toets in het kader van gebiedsbescherming	
Toets in het kader van soortbescherming	
<i>Beschermingscategorieën Flora- en faunawet</i>	
<i>Aangepaste lijst van beschermde vogelsoorten</i>	
<i>Zorgplicht soortbescherming</i>	
<i>Rode lijst van bedreigde soorten</i>	
Natuurwaarden	7
Onderzoek	
Beschrijving van de natuurwaarden	
Het belang van het terrein voor beschermde soorten	
Het belang van het terrein voor beschermde gebieden	
Effecten	9
Effecten van het plan op beschermde soorten	
Effecten van het plan op beschermde gebieden	
Conclusie	9

Inleiding

Ligging van het terrein

Het plangebied ligt aan de Groeneweg nabij de N348 ten westen van de bebouwde kom van Gorssel. Men is van plan om op een grasland een schakelstation te bouwen.

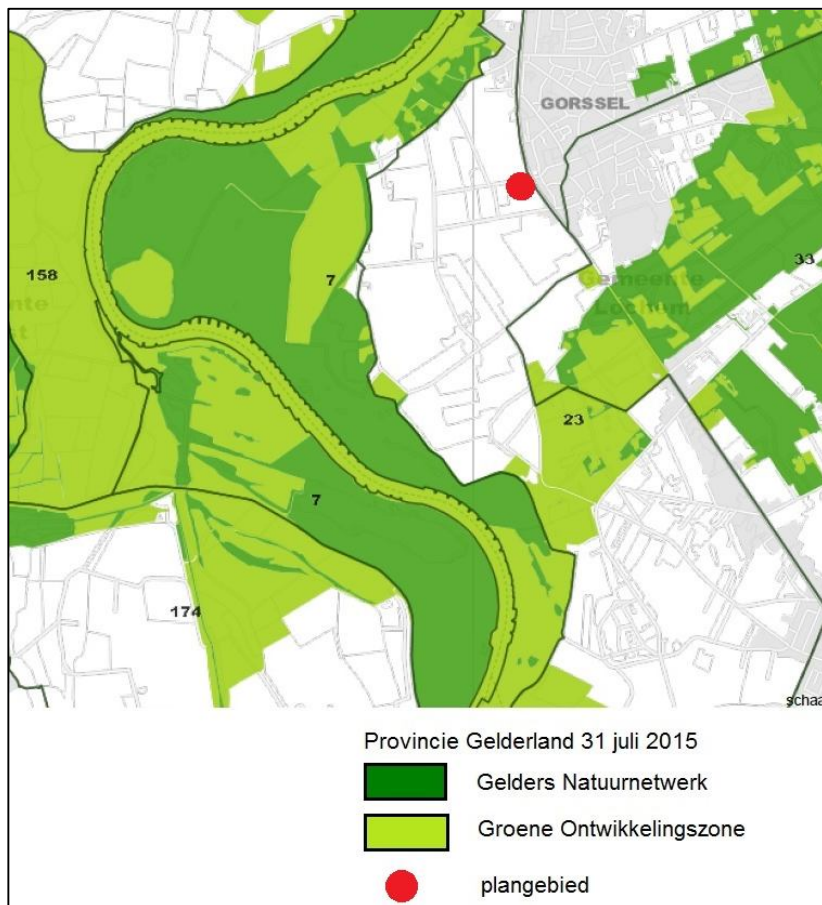
Het plan

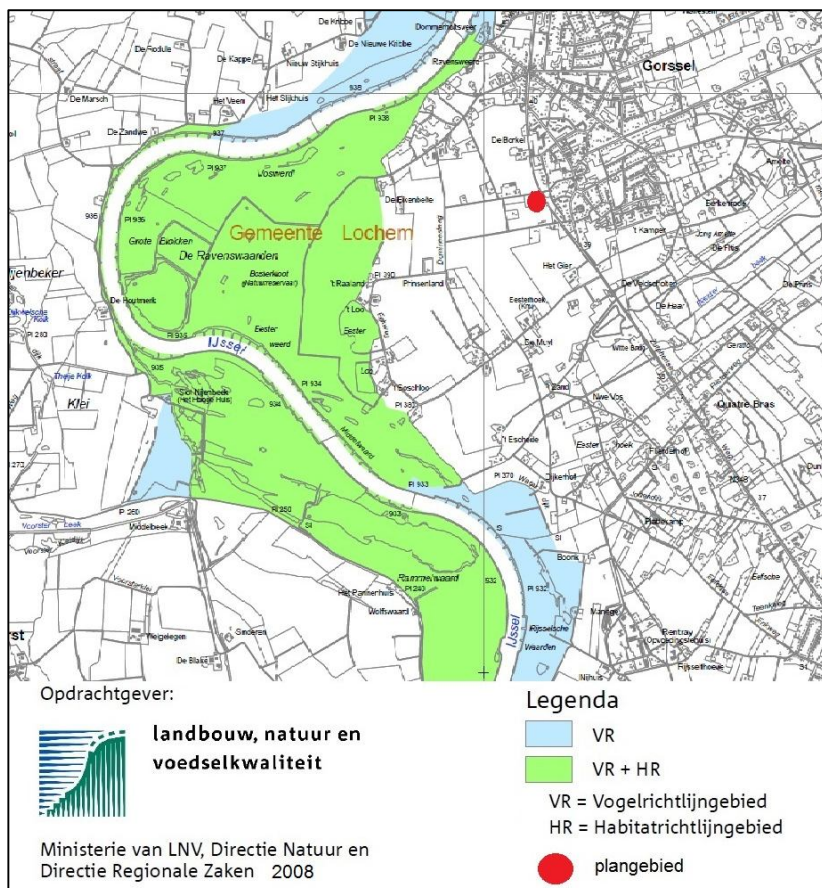
Plattegrond van het plan

Status van het gebied in het natuurbeleid

Het plangebied ligt niet in het Gelders Natuurnetwerk of in de Groene Ontwikkelingszone (vormen samen de Gelderse Ecologische Hoofdstructuur) en niet in een Natura 2000 gebied (Vogel- en Habitatrichtlijngebied). Deze beschermde gebieden vallen grotendeels samen in het westelijk gelegen IJsseldal (zie volgende figuren).

het plangebied ligt ca 600 m van het Gelders Natuurnetwerk af (de Ijsseluiterwaarden in het noordwesten)

Het plangebied ligt ca 800 m van het Natura 2000 gebied Ijsseluiterwaarden in het westen en noordwesten

Wettelijke grond voor een natuurtoets

Toets in het kader van gebiedsbescherming

Voor elke ingreep, beheersplan, bestemmingsplan of bouwplan, dient onderzocht te worden of er negatieve effecten zijn op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000 gebieden of Beschermd Natuurmonumenten. Deze doelstellingen zijn geformuleerd als populaties van soorten en habitats.

Voor gebieden die door de Nederlandse regering definitief zijn aangewezen, wordt getoetst, op grond van de Natuurbeschermingswet 1998, aan de definitieve instandhoudingsdoelstellingen.

Bij gebieden die wel aangemeld zijn, maar nog niet definitief aangewezen door de Nederlandse regering, wordt getoetst aan de ontwerp instandhoudingsdoelen. De opbouw van deze zogenaamde "habitattoets" wordt weergegeven in bijlage 2.

Het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en de Groene Ontwikkelingszone (GO), vormen samen de voormalige Ecologische Hoofdstructuur.

Nieuwe ontwikkelingen binnen het Gelders Natuurnetwerk zijn niet mogelijk, tenzij:

- Er geen reële alternatieven aanwezig zijn;
- Er sprake is van redenen van groot openbaar belang;
- de negatieve effecten op de kernkwaliteiten van het gebied, op de omvang en de samenhang van het gebied, zoveel mogelijk worden beperkt;
- de resterende negatieve effecten op de kernkwaliteiten van het gebied, de oppervlakte en de samenhang gelijkwaardig worden gecompenseerd.

Binnen de Groene Ontwikkelingszone worden dezelfde criteria gebruikt ten aanzien van grootschalige ontwikkelingen binnen de begrenzing. Kleinschalige ontwikkelingen binnen de GO zijn mogelijk, mits de kernkwaliteiten van het betreffende gebied in samenhang gezien substantieel worden versterkt.

GNN en GO hebben geen externe werking. Omdat het plan buiten deze gebieden ligt, hoeven de effecten van het plan daarom niet getoetst te worden.

Toets in het kader van soortbescherming

Bij elk plan dat ingrijpt op standplaatsen van planten of vaste verblijfplaatsen van dieren, dient getoetst te worden wat het effect is op beschermde soorten, die met name genoemd zijn in de Flora- en faunawet. De Flora- en faunawet geldt altijd en overal, waar beschermde soorten voorkomen.

In deze wet worden beschermde soorten in drie beschermingscategorieën ingedeeld.

Beschermingscategorieën Flora- en faunawet

Tabel 1 Algemene soorten waarvoor geen ontheffing aangevraagd hoeft te worden bij bestendig beheer of ruimtelijke ontwikkeling. Anders is wel ontheffing nodig voor verstoren of vernietigen en er geldt altijd de zorgplicht (art.2).

Tabel 2 Soorten waarvoor ontheffing aangevraagd moet worden, behalve als er gewerkt wordt volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode, waarbij de zorgplicht blijft gelden. Ontheffing kan worden verleend als de gunstige staat van instandhouding van de soort op landelijke schaal niet in gevaar komt.

Tabel 3	Zeldzame soorten, waarvoor altijd ontheffing aangevraagd moet worden. Ontheffing wordt alleen verleend als voldaan wordt aan alle volgende criteria: én - er sprake is van een in de wet genoemd belang én - er geen alternatieven zijn én - de ingreep geen afbreuk doet aan de gunstige staat van instandhouding van de soort op landelijke schaal Voor soorten uit Habitatrichtlijn bijlage IV (alle in tabel 3) is alleen ontheffing voor een ruimtelijke ontwikkeling mogelijk bij een dwingende reden van groot openbaar belang en een gunstige staat van instandhouding op lokale schaal. Voor Vogelrichtlijnsoorten (alle vogels en alle in tabel 3) is geen ontheffing bij ruimtelijke ontwikkeling mogelijk, ook niet bij een dwingende reden van groot openbaar belang.
---------	---

Aangepaste lijst van beschermde vogelsoorten

Van alle vogelsoorten zijn de bewoonde nesten tijdens het broedseizoen beschermd. Daarboven zijn nesten en verblijfplaatsen van vogels jaarrond beschermd, als deze:

- het gehele jaar gebruik maken van de verblijfplaatsen (cat 1);
- honkvaste koloniebroeders zijn (cat. 2);
- honkvaste niet-koloniebroeders zijn (cat 3);
- zelf geen nest maken en elk jaar naar hetzelfde nest terugkeren (cat 4).

Indien het voortbestaan op locatie van beschermde soorten planten of dieren uit tabel 2 en 3 door de ingreep negatief beïnvloed worden, is sprake van overtreding van de Flora- en faunawet.

Voor soorten van Habitatrichtlijn bijlage IV en Vogelrichtlijnsoorten (alle vogels) dient het plan zo uitgevoerd te worden dat de duurzame instandhouding van deze soorten niet bedreigd wordt en de ecologische functionaliteit niet in gevaar komt. Overtreding van de Flora- en faunawet wordt zo voorkomen. Initiatiefnemer dient dit aannemelijk te maken door middel van een activiteitenplan, dat door het ministerie van EZ goedgekeurd kan worden, door middel van een ontheffingsaanvraag.

Zorgplicht soortbescherming

Ook onbeschermden soorten mogen niet onnodig moedwillig vernietigd worden. Iedereen dient zich te houden aan de zorgplicht (art. 2 Flora- en faunawet).

Dit houdt in dat de ingreep op zodanige wijze dient plaats te vinden, dat de schade aan soorten zoveel mogelijk beperkt wordt.

Men dient bij de uitvoering rekening te houden met kwetsbare perioden van soorten (voortplantingstijd, overwintering).

Alle soorten die tijdens de ingreep aangetroffen worden dienen verplaatst of beschermd te worden, zodat zij behouden kunnen blijven.

Vaak is hiervoor deskundige begeleiding nodig bij de uitvoering van het plan.

Rode lijst van bedreigde soorten

Soorten zijn opgenomen in de rode lijsten, omdat ze kwetsbaar zijn. Verstoring en vernietiging van leefgebied en individuen heeft bij deze soorten mogelijk eerder gevolgen voor het duurzaam voortbestaan van populaties, dan bij soorten die niet kwetsbaar zijn. De rode lijsten hebben een signaalfunctie en zijn geen wettelijk toetskader.

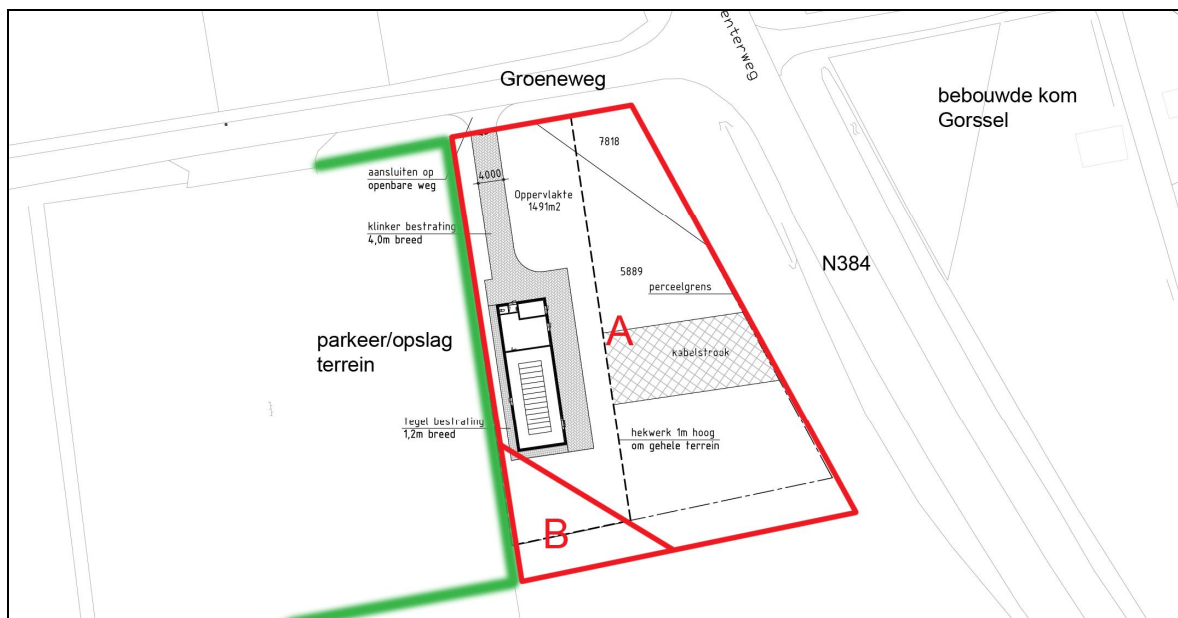
Natuurwaarden

Onderzoek

Het plangebied is bezocht op 29 juni 2015, om 16 uur.

Een impressie van het plan, kijkend naar het noordwesten. Rechts de N348, links het opslagterrein met een wilde haag eromheen. Ook het verwilderde driehoekje in het plangebied is duidelijk zichtbaar.

Plattegrond van het plangebied met aangrenzende haag rond parkeerterrein

Beschrijving van de natuurwaarden.

Het perceel ligt op de voormalige Gorsselse enk, ten westen van de oude dorpskern. Naast het terrein ligt een parkeer-/opslagterrein, met verlichting en omgeven door een wilde haag (luchtfoto), dat als massa een vrij grote invloed heeft op het overigens open gebied. Het plangebied zelf bestaat uit kort gemaaid natuurlijk grasland (A) en een klein deel met onbeheerd ruig grasland (B).

Deel A is droog onbemest grasland, met grassen als Gewoon struisgras, Rood zwenkgras en Echte witbol, met kruiden als Biggenkruid, Sintjanskruid, Voederwikke en Schapenzuring. Het is regelmatig gemaaid, waardoor erg kort.

Deel B is een droog ruig grasland, al enige jaren niet gemaaid. Daardoor verspreid enkele jonge bomen (Berk, Eik) en braamstruiken. Het is een voormalige tuin, vandaar de aanwezigheid van een conifeer, Duizendschonen, Canadese guldenroede en tuinroos. De vegetatie bestaat verder uit de grassen Echte witbol, Rood zwenkgras, Gewoon struisgras, Frans raaigras, Timotheegras, IJle dravik, Gewone dravik, Kropaar en Rietzwenkgras. Er komen weinig kruiden voor (Sintjanskruid). In het hoge gras veel holletjes van veldmuis.

Er broeden op het terrein zelf geen vogels. Vrijwel zeker broeden er wel zangvogels/struweelvogels in de aangrenzende haag.

Er werden in het terrein geen dagvlinders waargenomen.

In en direct naast het plangebied voorkomende beschermde soorten

soort	Tabel Flora – en Faunawet	Habitatrichtlijn bijlage IV	Vogelrichtlijn	Jaarrond beschermde nesten
Veldmuis	1	Nee	nee	nee
zangvogels	3	nee	Ja	Nee

Voor de veldmuis geldt een vrijstelling bij ingrepen die op te vatten zijn als ruimtelijke ontwikkeling, maar geldt nog wel de zorgplicht.

Voor de zangvogels geldt een verbod op verstoren in de broedtijd. Daarbuiten geldt er geen verbod op verstoren van exemplaren.

Momentopname van het verwilderde hoekje B en de aangrenzende haag

Het belang van het terrein voor beschermde soorten

Het terrein is beperkt van belang voor beschermde soorten. Het ruige deel is klein en ligt geïsoleerd in het landschap, waardoor het door veel soorten niet bereikt kan worden. In ieder geval is het gedeelte B van belang voor de veldmuis, waarvoor onder het beschermingsregime van tabel 1 Flora- en faunawet een vrijstelling geldt voor ruimtelijke ontwikkelingen.

Het plangebied is vrijwel zeker voedselgebied voor broedende vogels in de haag. Het gaat hier om vogels die alleen beschermd zijn in de broedtijd en niet om jaarrond beschermde vogels. Gedeelte B is van de grootste betekenis als voedselgebied voor deze broedvogels. Mogelijk is het aantal broedvogels beperkt door de aanwezige verlichting op de parkeerplaats.

Het belang van het terrein voor beschermde gebieden

Het terrein is niet van belang voor beschermde gebieden. Het ligt te ver van de Ecologische Hoofdstructuur (600 m) en Natura 2000 gebieden af (800 m) en is te klein van omvang.

Effecten

Effecten van het plan op beschermde soorten

Het plan heeft mogelijk invloed op beschermde zangvogels/struweelvogels in de aangrenzende haag en op de veldmuis in hoekje B, door bebouwing van een deel van het leefgebied. Bouwen tijdens de broedtijd van vogels kan tot verstoring leiden van broedende vogels in de haag.

Effecten van het plan op beschermde gebieden

Het plan heeft geen invloed op beschermde gebieden, omdat het te ver daar vandaan ligt. De mogelijke effecten van een schakelstation (licht) zijn op ca 800 m te verwaarlozen en vallen in het niet bij het licht van het parkeerterrein.

Conclusie

Ondanks dat het terrein zeer natuurlijk is, leidt het plan alleen tot overtreding van de Flora- en Faunawet, als de aanleg plaatsvindt in de broedtijd van zangvogels (struweelvogels). Bij de bouw van het schakelstation dient daarom rekening gehouden te worden met de broedtijd van zangvogels (ca 15 maart – ca 15 juli).

Het plan leidt niet tot negatieve effecten op beschermde gebieden, vanwege de grote afstand en de reeds aanwezige effecten van het parkeerterrein.

Het verdient aanbeveling om het terrein na realisatie in te richten met deels de begroeiing van gedeelte B (ruig grasland). Hierdoor is het leefgebied voor diverse aanwezige soorten veiliggesteld en wordt aan de zorgplicht voldaan.